

SORUN SÖYLEYELİM

Sevgili Bilim Çocuk Okurları,
Yanıtını merak ettiğiniz tüm sorularınızı
aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz.

Adres: TÜBİTAK, Bilim Çocuk Dergisi Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı/No:221/Kavaklıdere/06100/Ankara

Değerli Bilim Çocuk Çalışanları,

Ben, annem salamura peynirli yaparken bir şey farkettim. Annem, yumurta ölçümü yapıyordu. Suyun tuz oranı arttıkça yumurtalar yukarı doğru çıkıyordu. Bunun bilimsel açıklamasını yaparsanız sevinirim.

Hande Baymul

Faris Kokulu İlköğretim Okulu / 6-B / Mezitli / Mersin

Tuzlu suyun yoğunluğu, saf suyunkine göre daha yüksektir. Yoğunluğu yüksek olan sıvıların kaldırma kuvveti de fazladır. Bir tatlı su havuzuna ya da göle girdiğinizde su, sizi bir miktar kaldırır. Ancak denize girdiğinizde suyun sizi daha çok kaldırdığını farkedersiniz. Bunun nedeni, işte bu yoğunluk farkıdır.

Bir yumurtayı ağızına kadar dolu bir bardağın içine atarsanız, belli bir miktar su taşar. Taşan suyun hacmi, yumurtanın hacmiyle aynıdır. Ancak yüzen bir cisim için durum biraz daha farklı. Bu durumda, taşan suyun miktarı, cismin suyun altında kalan bölümünün hacmi kadardır. Normalde, bayat olmayan bir yumurta suda batar. Ancak, yumurtanın ortalama yoğunluğu suyunkine çok yakındır. Yani, suyun yoğunluğu bir şekilde artırılırsa, yumurta, kendisiyle aynı miktardaki sudan daha hafif kalacak, bu nedenle yüzecektir. Ortalama bir yumurta, belli oranda tuz içeren suda yüzmeye başlar. Pek duyarlı bir ölçüm yöntemi olmasa da, gerekli tuzluluk oranını belirlemek için bu durumdan yararlanılabilir.

Sevgili Bilim Çocuk,

Denizlerdeki İstiridyelerin içindeki inciler nasıl oluşuyor? İstiridyeler birer canlı mı? Eğer İstiridyeler canlıysa batık gemilerdeki mücevherleri almış olabilirler mi?

Nihal Dur

Merkez İlköğretim Okulu / 6. sınıf / Milas / Muğla

İstiridyeler, birer canlıdır ve bilimsel sınıflandırmada "Midyeler" sınıfında yer alırlar. Midyelerin vücutları yumuşaktır ve genellikle iki parçalı olan kabukları, onları dış etkilerden korur. İstiridyenin kabuğa yapışık olan ve iç organları çevreleyen "manto" adı verilen tabaka, sedef olarak adlandırılan özel bir madde salgılar. İnci, mantoyla kabuk arasına giren yabancı bir maddenin sedefle kaplanmasıyla oluşur. Bu bir kum tanesi ya da parazit olabilir. İstiridye bu şekilde kendini yabancı maddeden korumaya çalışır. Birçok midye inci üretebilir. Ama mücevher olarak kullanılan incileri genellikle Pasifik Okyanusu kıyılarında yaşayan iki tür midye üretir. Bunun yanı sıra, bazı ülkelerde bu midyelerin kültür ortamında yetiştirilmesiyle de inci üretimi yapılır. İstiridyelerin, batık gemilerdeki mücevherleri almalarına gerek yok. Onları zaten kendileri üretiyorlar.

Alp Akoğlu